

Saksframlegg

Forvaltningsrevisjon om bemanning og sjukefråvær i pleie og omsorg - frå kontrollutvalet

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret		

Endeleg vedtaksrett i saka har: Kommunestyret

Dokument i saka:

Vedlegg

- 1 VTR-rapport - bemanning og sjukefråvær - Fyresdal kommune.pdf

Bakgrunn for saka:

Forvaltningsrevisjonen er bestilt av kontrollutvalet i Fyresdal kommune i sak 1/25. Bakgrunnen for bestillinga er plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028, kor helse- og omsorgstenester var prioritert som første prosjekt.

Reglane om forvaltningsrevisjon står i kommunelova § 23-2, første ledd bokstav c, jamfør § 23-3 og § 24-2 og i forskrift om kontrollutval og revisjon.

Vurdering:

Saka er vurdert ut frå strategi i Kommuneplanen sin samfunnsdel Fyresdal kommune 2023-2035; Fyresdal kommune skal vere ein attraktiv og konkurransedyktig arbeidsgjevar.

Vestfold og Telemark Revisjon IKS har levert forvaltningsrevisjonsrapporten til handsaming i kontrollutvalet. Rapporten handlar om følgande problemstillingar:

1. Har kommunen tiltak for å sikre at bemanninga på POS og i heimetenesta er tilstrekkeleg? Her vil revisjonen sjå på:
 - a. Bemanning i pleie og omsorg i Fyresdal i høve til samanliknbare kommunar
 - b. Praksis for vikarbruk og innleige av vikarar
 - c. Tiltak og strategiar for å rekruttere og behalde tilsette
2. Har kommunen tiltak som sikrar at sjukefråvær på POS og i heimetenesta vert førebyggd og følgd opp i samsvar med gjeldande krav? Her vil revisjonen sjå på:
 - a. Registrering av fråvær
 - b. Forebyggjande tiltak
 - c. Rutinar og praksis for å følgje opp sjukemeldte

Revisjonen skriv om følgande funn i rapporten

Har kommunen tiltak for å sikre at bemanninga på POS og i heimetenesta er tilstrekkeleg?

Fyresdal kommune har i hovudsak rutinar og praksis for å vurdere om bemanning og kompetanse i Pleie og omsorg (POS) og heimetenesta er tilstrekkeleg.

Kommunen vurderer jamleg behovet for bemanning og kompetanse, og tilpassar bemanninga ved endra brukarbehov eller nye brukarar. Slike vurderingar skjer både i planlegging (turnus) og dagleg drift (ved fråvær og vakanse).

Fyresdal har fleire brukarar av omsorgstenester per innbyggjar enn samanliknings kommunane, og særleg mange med omfattande hjelpebehov, spesielt på institusjon (POS). Dette påverkar behovet for bemanning. Bemanningsnivået er lågare samanlikna med andre kommunane og landssnittet, målt i årsverk per brukar i omsorgstenestene. Dei tilsette har delte meiningar om bemanningssituasjonen, men ei viss uro kjem fram – 20 % meiner bemanninga ikkje er tilstrekkeleg på eigen avdeling. Avdelingsleiarane og tillitsvalde meiner grunnbemanninga er ok dersom alle er på jobb. Vakansar og fråvær gjer at reell bemanning er lågare enn planlagt, og det må leigast inn vikarar for å oppnå planlagt grunnbemanning. Dette er særleg utfordrande på helg.

Kommunen har tiltak for rekruttering og å behalde personell, som gode turnusar, langvakter med sjeldnare helgejobbing og tilbod om stillingsprosenten som tilsette ynskjer seg. Kommunen har vist evne til å finne løysingar i krevjande periodar tidlegare med behaldepakker og auka ansiennitet for sjukepleiarar. Kommunen har ingen slike ekstra tiltak no.

Det gjeng føre seg eit arbeid for å planleggje framtidig bemanningsbehov, men oppfølginga av prosjekta er framleis i ein tidleg fase.

Har kommunen tiltak so sikrar at sjukefråvær på POS og i heimetenesta vert førebyggd og følgt opp i samsvar med gjeldande krav?

Kommunen har delvis etablert tiltak som sikrar at sjukefråvær på POS og i heimetenesta blir førebyggd og følgt opp i samsvar med gjeldande krav.

Kommunen har eit mål om å halde sjukefråværet under 6 prosent, men målet er ikkje forankra i styringsdokument dei siste åra og kjennskapen til det er låg blant dei vi har intervjuet.

Kommunen har HMS-rutinar og dokumentasjon, men gjennomføring av risikovurderingar er mangelfull og ikkje i tråd med både eigne rutinar og gjeldande regelverk. Det er sett i verk fleire førebyggjande tiltak, men det er vanskeleg å vurdere kor relevante desse er, gitt manglande risikovurderingar.

Det er uklart i internkontrolldokumentet om det skal utarbeidast ein eller to handlingsplanar knytt til HMS. Kommunen bør klargjere korleis dokumentet skal forståast, og vurdere om det eventuelt er tenleg å gje føringar om å utarbeide to planar som handlar om det same.

Dei tilsette opplever i hovudsak godt arbeidsmiljø og god støtte frå leiarane sine.

Kommunen har rutinar for oppfølging av sjukmelde, men desse kunne vore tydelegare på ansvar, ressursbruk og dokumentasjon. Rutinen blir ifølgje leiarane følgt opp, men dette er ikkje kontrollert nærare grunna få langtidssjukmelde den siste tida.

Tilrådingar

Revisjonen rår kommunen til å:

- sørge for å ha oversikt over dei tilsette sin kompetanse og opplæringsbehov
- rapportere sjukefråvær korrekt og i samsvar med gjeldande krav
- klargjere/eventuelt fastsette mål for sjukefråvær
- gjennomføre årlege risikovurderingar i alle einingar, i tråd med forskrift og eigne rutinar, og bruke desse som grunnlag for HMS-arbeidet
- sørge for rutinar knytt til HMS-arbeid og oppfølging av sjukemelde er klare og tydelege.

Kommunedirektøren si fråsegn

Rapporten er presentert for administrasjonen i kommunen, og sendt til uttale 06.08.2025, jf. forskrift om kontrollutval og revisjon § 14. Fråsegna har ikkje ført til endring i rapporten.

Kommunedirektøren si fråsegn ligg i vedlegg 1.

Forvaltningsrevisor Anja Hjelseth presenterte rapporten og svare på eventuelle spørsmål frå kontrollutvalet.

Konklusjon:

Sekretariatet vurderer rapporten til å svare opp kontrollutvalet si bestilling, og legg fram forslag

til vedtak i tråd med revisjonens tilrådingar

Innstilling frå kontrollutvalet:

Kommunestyret tek forvaltningsrevisjonsrapporten «Bemanning og sjukefråvær – Pleie og omsorg» til vitande. Kommunestyret ber kommunedirektøren om å:

- sørge for å ha oversikt over dei tilsette sin kompetanse og opplæringsbehov
- rapportere sjukefråvær korrekt og i samsvar med gjeldande krav
- klargjere/eventuelt fastsette mål for sjukefråvær
- gjennomføre årlege risikovurderingar i alle einingar, i tråd med forskrift og eigne rutinar, og bruke desse som grunnlag for HMS-arbeidet
- sørge for rutinar knytt til HMS-arbeid og oppfølging av sjukemelde er klare og tydelege

Kommunestyret ber kommunedirektøren om å gi ei skriftleg attendemelding til kontrollutvalet innan 31.03.26 om korleis rapporten er følgt opp.

Ulf Pedersen	
Kommunedirektør	Ulf Pedersen
	kommunedirektør